

ואין לנו רשות להשתמש בהן

שבת כב, א-ב

אמר רב יהודה אמר רב אסי (אמר רב) אסור להרצות מעות כנגד נר חנוכה. כי אמריתנה קמיה דשמואל אמר לי, וכי נר קדושה יש בה. מתקיף לה רב יוסף וכי דם קדושה יש בו, דתניא ושפך וכסה במה ששפך יכסה, שלא יכסנו ברגל שלא יהו מצות בזויות עליו, הכא נמי שלא יהו מצות בזויות עליו.

שוע"ר סי' כא

א ציצית, תשמישי מצוה הן, כלומר שאין בעצמן שום קדושה רק שמשמשין בהן לשם מצוה, לפיכך אחר שנפסקו מן הטלית יכול לזרקן אפילו לאשפה. אבל כל זמן שהן קבועין בטלית, אסור להשתמש בהן שום תשמיש של חול, כגון לקשור בהם שום דבר וכיוצא בזה, משום ביזוי מצוה. ויש אומרים דאף לאחר שנפסקו אין לנהוג בהם מנהג בזיון לזרקן באשפה או לכל מקום מגונה ... ויש בעלי הנפש שמחמירין לגונזן או להניחן תוך ספר אחד לסימן, הואיל ונעשה בהם מצוה אחת יעשו בהן מצוה אחרת.

ג מותר ליכנס בטלית מצוייצת לבית הכסא, לפי שאין זה בזוי למצוה כל כך. בד"א בבגד שעשוי למלבוש ואינו מיוחד להתפלל בו, אבל בטליתות של מצוה שלנו, שאינן מיוחדים רק להתפלל בהן, אין נכון שיכנס בהם לבית הכסא. וכן ההולך לפנות ביום הכיפורים, צריך לפשוט את הקיט"ל, כיון שאינו מיוחד רק להתפלל.

שוע"ר סי' מב

ו לתשמישי קדושה מועיל תנאי לדברי הכל, אפילו בעודן בקדושתן (רק שישתמש בהם שלא בשעת מצותן, כגון עטרות של ספר תורה ליטול מהן ולהניחן בראש חתנים) ... אבל תשמישי מצוה כגון ציצית שופר לולב נר חנוכה, אין צריך לתנאי כלל לדברי הכל, שאפילו עשאן לשם כך בלי שום תנאי ונעשית בהם מצותן פעמים רבות, מותר להשתמש בהם חול. רק שלא ישתמש בהם בשעת מצותן, כגון לקשור איזה דבר בחוטי ציצית התלויים בבגד כמו שנתבאר בסי' כ"א (ואין צריך לומר בתשמישי קדושה, כגון לכרוך איזה דבר ברצועה הקבוע בתפילין שעליו, שאפילו תנאי אינו מועיל בזה משום בזוי מצוה).

שוע"ר סי' רצז

ו י"א שמצוה לברך במוצאי שבת על הדס של מצוה, שהואיל שנעשה בו מצוה אחת יש לעשות בו מצוה אחרת.

שוע"ר סי' תמה

יב יש נוהגין לשרוף את החמץ בערבה שחבטו אותה בהושענא רבה, לפי שכל דבר שנעשה בו מצוה אחת נכון לעשות בה מצוה אחרת. ויש נוהגין לעשות היסק מערבות הלולב בפי התנור בשעת אפיית המצות.

שוע"ר סי' תרלח

א כשם שחל שם שמים על הקדשים, ולכך הן אסורים בהנאה, כך חל שם שמים על הסוכה, שנאמר חג הסוכות שבעת ימים לה', מה חג, דהיינו חגיגה, לה', אף סוכה לה'. ואין נקרא סוכה אלא הסכך בלבד. לפיכך אסור להסתפק מעצי הסכך כל שבעת ימי החג מן התורה, בין מהסכך הצריך להכשר סוכה דהיינו ז' טפחים על ז' טפחים, בין מהסכך היתר על הכשר סוכה. ואפילו נפלה הסוכה ונתבטלה מצותה, אף על פי כן אסור להסתפק מעצי הסכך כל שבעת ימי החג מן התורה.

ה ואפילו עצי הסכך והדפנות עצמן אינן אסורים אלא להסתפק מהן, דהיינו שלא יטול מהן שום דבר אפילו קיסם לחצוץ בו שינוי, שהרי כשמפריד הקיסם מהסוכה מפקיע הוא מעליו קדושת הסוכה. אבל מותר ליהנות מהן הנאה להשתמש בהם כל תשמיש כל שאינו מפקיע מעליהם קדושת הסוכה, כגון להניח עליהם חפציו, ולהריח בהם אם הם עצי בשמים, וכל כיוצא בזה

ו נויי הסוכה, דהיינו מיני פירות ומיני מגדים שתולים בסוכה כדי לנאותה ... אסור להסתפק מהם כל ימי החג, ואפילו אם נפלו מהסוכה, מפני שהוא ביזוי למצוה כשמסתפק מנויה.

יט עצי הסכך אחר שעברו ימי החג, אע"פ שאין צריך לגונזן, ומותר להסתפק מהן, ולהשתמש בהן לכל מה שירצה, מכל מקום נכון ליזהר שלא להשתמש בהן תשמיש בזיון שאינה כבוד למצוה שעברה, ואין צריך לומר שאין לפסוע עליהם, שלא ינהוג בהם מנהג בזיון.

שו"ע סי' תערב

ב ואם נתן בה יותר, יכול לכבותה לאחר שעבר זה הזמן, וכן יכול להשתמש לאורה לאחר זה הזמן.

שו"ע סי' תרעז

ד הנותר ביום השמיני מן השמן הצריך לשיעור הדלקה, עושה לו מדורה ושורפו בפני עצמו, שהרי הוקצה למצותו.

מ"א שם ס"ק י: דביותר משיעור הדלקה מותר להשתמש בו לכתחלה, כמו שכתוב סימן תרע"ב ס"ב (ב"י מרדכי ורש"ל ושלטי הגבורים). וב"ח פסק כשנתן השמן בסתם הוקצה כל השמן.